

Aan de minister voor Basis- en Voortgezet en Media
De heer A. Slob
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Amsterdam/Arnhem, 2 juli 2018

Betreft: Inbreng Kunsten 92 en NOC*NSF op wetsvoorstel verduidelijking burgerschapsopdracht

Geachte heer Slob,

Kunsten 92 en NOC*NSF hebben met veel belangstelling het wetsvoorstel verduidelijking burgerschapsopdracht in het funderend onderwijs gelezen. Als de twee grootste organisaties op het terrein van sport en cultuur in Nederland voelen we ons diepgaand betrokken bij dit onderwerp en willen graag onze kennis en ervaring inzetten voor dit onderwerp in het algemeen en dit wetsontwerp in het bijzonder.

We zien dat de discussie over burgerschap binnen het onderwijs veel overeenkomsten heeft met de ontwikkeling van cultuureducatie zoals die na 1990 binnen het funderend onderwijs heeft plaatsgevonden. Het lijkt ons dan ook logisch dat die ervaringen mee worden genomen in de verdere ontwikkeling van het burgerschapsonderwijs. We zien daar echter onvoldoende van terug binnen dit wetsvoorstel. En dat is een gemiste kans.

Bij de introductie van Cultuur en School in 1994 heeft men vanaf het begin er voor gekozen om de opdracht voor beter cultuuronderwijs niet alleen bij de scholen te beleggen, maar nadrukkelijk ook de culturele sector uit te nodigen om invulling te geven aan beter cultuuronderwijs aan alle kinderen. Kernmissie was het versterken van de positie van cultuur binnen het funderend onderwijs, onder meer door het ontwikkelen van een duurzame relatie tussen scholen en culturele organisaties. Het Ministerie van OCW sprak culturele organisaties aan op hun verantwoordelijkheid voor cultuureducatie in Nederland, waarbij culturele instellingen uitgenodigd werden om educatieve activiteiten te ontwikkelen. Binnen het voortgezet onderwijs kwam er een apart vak CKV waarin naast kennis, vooral ook praktijkervaringen binnen een professionele context centraal kwamen te staan. Docenten werden in staat gesteld zich verder te professionaliseren, er kwamen netwerken, deskundigheidsbevordering en er werd een systeem opgezet van vraaggerichte financiering waarin docenten (en leerlingen) ook een eigen budget kregen voor educatieve activiteiten.

Burgerschapsonderwijs moet ons inziens ook dezelfde blik naar buiten ontwikkelen, en zich niet beperken tot de vier muren van het klaslokaal. U wilt graag de positie van het burgerschapsonderwijs versterken door de opdracht te verduidelijken, maar waarom maakt u van die opdracht geen gemeenschappelijke opdracht van onderwijs en samenleving?

De culturele en sport sector zijn als geen ander in staat om onze sportieve en culturele identiteit, onze nationale geschiedenis of democratisch besef te verbeelden en van perspectief te voorzien met de wereld waarin we leven. Kennisoverdracht dat samengaat met contextrijke ervaringen geven diepgang aan het burgerschapsproces dat jongeren nu eenmaal met vallen en opstaan zullen leren. De sportvereniging als leeromgeving heeft zoveel meerwaarde dan een tekstboek. De sportclub is

immers een minisamenleving en aantrekkelijk voor veel jongeren. En het belang van ons erfgoed begrijp je het beste als je het ondergaat en er werkelijk deel uit van maakt.

Burgerschapsonderwijs zou net als CKV zich moeten richten op een cyclisch verkennen, verbreden, verdiepen en verbinden dat zowel thematisch als inspelend op de actualiteit kan worden ingevuld. Het daadwerkelijk doorleven van democratisch burgerschap kan alleen als kennis altijd naast ervaringen worden gezet, waarna reflectie volgt die als vanzelfsprekend uitnodigt tot een volgende cyclus.

Hoewel dit wetsvoorstel niet ingaat op het curriculum zelf, gaat dit wetsvoorstel wel over de kaders hoe burgerschapsonderwijs binnen het onderwijs moet worden gegeven. We zijn ervan overtuigd dat een goede samenwerking tussen onderwijs en maatschappelijke, sportieve en culturele organisaties de kwaliteit en impact van burgerschapsonderwijs doet toenemen. Dat betekent dat naast deskundigheidsbevordering van docenten ook organisaties buiten de school uitgenodigd mogen worden om burgerschapsonderwijs onderdeel te maken van haar activiteiten, net zoals dat bij het cultuuronderwijs is gebeurd.

Het instrumentarium dat u als minister tot uw beschikking heeft om de gewenste impuls in het burgerschapsonderwijs te realiseren is dus ook uitgebreider dan nu in de wet is omschreven. Gebruik de ervaring die er binnen uw departement is op dit onderwerp, bijvoorbeeld bij directie Kunsten en Erfgoed en nodig de samenleving nadrukkelijk uit mee te doen zodat burgerschapsonderwijs een inhoudelijk, waardevol en volwaardige bijdrage aan ons onderwijs is.

Het wetsvoorstel biedt dus onvoldoende handvatten en we willen daarom u de volgende wijzigingsvoorstellen meegeven.

- 1) Nodig maatschappelijke, sportieve en culturele organisaties nadrukkelijk uit om deel te nemen aan het burgerschapsonderwijs.
- 2) Stimuleer het ontwikkelen van duurzame relaties tussen deze organisaties en het onderwijs.
- 3) Introduceer vraaggerichte financiering zoals dat bij CKV ook is gebeurd, en stel deze financiering direct ter beschikking van docent en student.
- 4) Stimuleer directe ontmoetingen tussen jongeren en maatschappelijke, sportieve en culturele organisaties.
- 5) Investeer in deskundigheidsbevordering bij zowel docenten als bij maatschappelijke, sportieve en culturele organisaties in de vorm van netwerkbijeenkomsten, het delen van best practices, het ontwikkelen van doorlopende leerlijnen en het organiseren van (wetenschappelijke) ondersteuning.

Hoogachtend,

Namens Kunsten 92

Marianne Versteegh
Secretaris

Namens NOC*NSF

Erik Lenselink
Manager Coporate Affairs